Porto opłacono ryczałtem

Ч. 6 (441). Неділя, дня 5. лютого 1928. Рік X.

Адреса Редакції і Адміністрації „УКРАЇНСЬКИЙ ГОЛОС“ ПЕРЕМИШЛЬ, Побереже ч. 1.

Конто П. К. О. в Варшаві Nr. 142.807 Передплата в краю виносить 10 зол. річно, 5·50 зол. піврічно, 3 зол. чвертьрічно. В Чехії квартально 18 ч. к. Передплату з Чехословаччини складати на конто Адм. „Укр. Голосу“ в Zivnostenska Banka v Praze). Для Франції 60 фр. річно для Америки 2½ дол. річно.

Ціна примірника 25 с.

Редактор приймає щодня від год. 1½—2½.

Рукописів Редакція не звертає, неоплачених писем не приймається.

УКРАЇНСЬКИЙ ГОЛОС

політично-економічний орґан.

ТАРИФА ОГОЛОШЕНЬ: за текстом за 1 вірш міліметровий одношпальтовий (сторона має 6 шпальт анонсових) 0·24 зол., для дрібних промисловців укр. інстит. 0·16 зол. Дрібні оголошення по 0·15 зол. за слово, найменше дрібне оголошеннє 1 зол., для шукаючих праці подані безпосередно до Адміністрації по 0·10 зол. за слово. Оголошення в тексті 150% дорожші, на першій стороні 300% дорожші. Рахунки платні і заскаржальні в Перемишлі, а замовляючий анонс вже тим самим без застережень годиться на це.

КИРИННИКИ ЧИ ЗРАДНИКИ?

Польська ординація виборча так побудована, що надію на побіду при виборах можуть мати лишень ті політичні орґанізації, що ідуть одним фронтом до виборів. Пояснім це на довільнім прикладі. Коли на бльок (спілку) 3 політичних орґанізацій впаде 1 міліон голосів, то він здобуває майже два рази тільки посольських мандатів, ніж здобулиб ті три орґанізації, колиб пішли одинцем до виборів. Тут має пристосованнє стара правда, що згодою малі набирають сили і ростуть, а незгодою великі слабнуть і падуть.

З тої то причини і польські партії в Сх. Галичині ідуть одним фронтом до виборів, бо хотять здобути як найбільше мандатів і здобудуть їх два рази більше, ніж здобулиб якби йшли одинцем. І то повинно бути для нас наукою. Бо треба знати, що в корінній Польщі, де мешкають самі Поляки, виставлено більше польських ліст і Поляки зовсім не журяться тим. Вони кажуть так: В корінній Польщі так чи сяк вийдуть самі Поляки. Чи це буде Поляк такої чи иншої масти, це байдуже, аби він був Поляком. Не так у Сх. Галичині! Тут послами можуть вийти і Українці — тому Поляки мусять одною лавою іти до виборів, щоб здобути найбільше мандатів.

З початку хотіли вшехполяки в Сх. Галичині іти до виборів окремо, але тепер змінили свій плян. Професор львівського університету Макаревич, вшехполяк, помістив у вшехпольській ґазеті „Słowo Polskie“ статтю і накликує вшехполяків, щоб голосували на „кресах“ на одну лісту урядову ч. 1, бо цего вимагає інтерес польської держави. А треба знати, що вшехполяки разом з проф. Макаревичем є найбільшим польськими противниками теперішного уряду Пілсудського і його лісту ч. 1. поборюють як найострішe на корінно польських землях, але на „кресах“, взиває проф. Макаревич голосувати на урядову спільну лісту. Проф. Макаревич пише про це більше-менше так:

Коли хто каже, що йому його політичне переконаннє не дозволяє голосувати на спільну польську лісту, бо на тій лісті є кілька міністрів і ґенералів Пілсудського, то фалшиво думає. Тим, котрі так фалшиво думають, ставить проф. Макаревич таке питаннє: Що є більшим нещастєм, чи як будемо разом всі голосувати і вибиремо міністрів і ґенералів Пілсудського, чи як розібємо наші голоси і до сойму вийдуть Українці? Тому — каже далі проф. Макаревич — кождий вшехполяк, хоть є противником теперішного уряду, нехай затисне зуби і голосує як розумний громадянин, якому добро польської держави і польськости лежить на серці. А котра партія польська не буде голосувати разом, але піде окремо до виборів, то буде подібна до тої матери, котра на суді Соломона в спорі о дитину, домагалась, щоб Соломон перекроїв дитину на дві части. Натомісць вшехполяки, які будуть голосувати на одну лісту будуть подібні до тої матери, яка зреклася поділу дитини, щоби ратувати єї життє.

Так пише вшехполяк проф. Макаревич а наслідком цего буде, що і вшехполяки у Сх. Галичині будуть голосувати на спільну лісту. Отже всі Поляки у Сх. Галичині підуть одною лавою до виборів.

А як в нас Українців? Зголошено вже аж 8 українських ліст, а крім того є дикі лісти. Так отже Українці підуть до виборів роздроблені на більше-менше 15 партій. Українські голоси будуть розбиті і тому ми не виберемо і половини того числа послів, яке вибралиби ми, якби ми пішли разом до виборів.

Чому воно так у нас? Бо в нас всяким демаґоґам-дармоїдам забаглося стати послами і вони утворили в останній хвилі аж кілька партій тільки для виборів. Зійшлося кількох людей, котрі лиш киринити вміють, а до ніякої творчої праці не спосібні — і творили „партію“ щоби в першій лінії — киринити. Часть з тих людей несвідомо стали киринниками і розбивачами нашої єдности — а часть є таки **свідомими зрадниками**, що наймлені до розбивання нашого національного фонду.

Ті зрадники передовсім туманa пускають несвідомленим селянам, представляючи себе „спасителями“. Вони підлещуються селянам, вихвалюють їх — тільки на те, щоб ласку зєднати для себе. Це ті саме, що завалили нашу державу в р. 1919. Так само тепер хочуть вони розбити нашу акцію виборчу.

Ті киринники і зрадники були вже по ріжних партіях, з ріжних печей хліб їли — і кождої хвилі кождий може їх мати за мандат. Підпишуть і чортови душу за мандат посольський.

Наше свідоме селянство хай подивиться небезпеці в очи! Хай подумає, що грозить нашому народови, як-що тим демаґоґам удасться потягнути за собою деякі села і розбити українську виборчу акцію і нас ослабити. Тому свідоме селянство нехай бачно слідить за тими поганими демаґоґами-киринниками та ударемлює їх руїнницьку аґітацію. Нехай свідоме селянство бере під опіку всіх несвідомих селян, селянок, парубків та дівчат і освідомить їх, що демаґоґи їх на те медом мастять, щоби їм приподобатись. Це вовки в овечих шкірах.

Наше селянство повинно вже на стільки політично освідомитись, щоб вміло розріжнити і киринника і зрадника. Тай це повинно взяти під розвагу, що час вже обрахуватись з тими киринниками і зрадниками. Треба вже застановитись над тим і розсудити, чи киринник, коли він в рішучій хвилі киринею шкодить інтересам цілого народу, не стає явним зрадником і чи не треба його як такого клеймити і перед ним людей пересторігати!

Памятайте, селяне, що тільки єдність при виборах дасть нам побіду і робить так, як роблять Поляки — ідім одною лавою до виборів і голосуймо тільки на лісту Українського Національного Демократичного Обєднання.

РОМАН ГАМЧИКЕВИЧ.

ОДЕН Є БОГ НА НЕБІ І ОДНА НА СВІТІ ВКРАЇНА!

Національний декальоґ Українського Народнього Демократичного Обєднання.

Бог сотворив народ, а люди потягнули кордони.

1. Оден є Бог на небі і одна на світі Вкраїна, яка тобі є твоєю батьківщиною без огляду на те, як люди порозмежували держави від себе.

2. Бог сотворив український народ, а людська перемога у його нутрі зробила кордони. Тому народ наш як твориво Боже є вічним, а кордони в слушному часі так само від рук людських упадуть, як їх колись людські руки витичили.

3. Памятай на це, що ти є сином (донькою) великого українського народа, який злощасна доля розшматувала на чотири займавщини, вложивши йому на руки і ноги залізні окови, — а якому воля і власна зєдинена держава після прав Божих так само належаться, як і кождому иншому народові під сонцем.

4. Памятай на це, що поки віку твого, ти обовязаний є по силам своїм причинятись до того, щоби український народ до своєї остаточної мети, себто до осягнення волі, як найбільше наблизився. До наближення до цієї цілі веде усяка праця на якій небудь ділянці народнього життя, хочаби це була праця хоч і як непозірна і на око малозначна, о скільки вона лише тій остаточній цілі, себто визволенню народа, не противиться.

5. Ти мусиш вірити свято і непохитно, що день визволення українського народа прийде так певно, як ясний ранок приходить по ночи темряві а розкішна весна по мертвій зимі, — бо без цієї віри сили тобі не стане до праці для народньої справи та до боротьби за волю народа, а без тої праці і без тої боротьби побіда народньої справи не є мислима.

6. Ти не питайся ніколи, коли цей день визволення укр. народа прийде, бо цього ніхто тобі сказати не годен. Ти вір лише кріпко в Божу справедливість і в силу свого народа, цю віру вщіплюй у душу молодого покоління, а працею своєю для добра народньої справи іди тому великому дневі на зустріч. Може він прийде раньше, може пізнійше, а може щойно тоді, коли нікого з нас не буде вже на світі. Та це не значить нічого. Ніхто не може знати дня ані хвилі, коли на великому годиннику історії вибє ця година, яка відвалить скалу від нашої домовини, з народа нашого здійме окови, а його самого опять покличе до життя. Нехай лише ся хвиля, коли небудь вона прийде, раньше чи пізнійше, нехай вона український народ гідно застане приготовленим на свій привіт!

7 Памятай на це, що в оружному бою улягти може народ навіть і найдужший. Знидіти серед мира може лиш народ нікчемний.

8. Життє народа поневоленого, це вічна, безвпинна боротьба, зправді безоружна і безкровна, та мимо це боротьба завзята о своє істнування і о свої права. Тому горе народові, який собі того не вміє, чи не хоче усвідомити, та у якого нутрі розпаношились самолюбство, гордощі, некарність, роєдинення, взаїмне недовіре, розпря і розлад. Чим є рак і сухоти в людському тілі, тим є повищі пороки в орґанізмі народа.

9. Хто свому меншому братові, а особливо молоді в справах народніх дає приклад байдужности або некарности, цей поповняє гріх народній, який до неба кличе о пімсту.

10. У боротьбі за істнування народа і його права нема ані селян, ані робітників, ані інтеліґентів, — є лише Українці, зєдинені і зорґанізовані між собою під кличем: „За народ і волю! Для неньки Вкраїни!“

Як помогти нашим людям?!

Минули свята. Жиємо під знаком виборів. Кождий сподіеся, що по виборах буде ліпше, що нові посли розторощать всю біду, що зараз запанує благодать божа на світі, зявлятьcя сейчас звідкись гроші — і сейчас будуть заробітки, що відразу „запануєм і ми браття у своїй сторонці“! Так думає багато, яким [illegible] дурисвіти тумана пускають. [illegible]резі, розсудні люди думають инакше, а саме, що нашому народови треба братися до роботи, а не спускатися на опихане, знайти дорогу до заробітків і використати кожду хвилю і кождий талант талист, який хто з наших людей має і може ним принести користь загалови. Це наш обовязок.

От такий талант відкрив я припадково в Старім-Самборі, в еврейськім місточку, в карпатських горах, де я недавно їздив з відчитом на тему: „Світлі і темні сторони у вихованню нашого народа“, який відбувся в повно набитій салі Чит. „Просвіти“. По відчиті пішов я запрошений переночувати до місцевого сотрудника і катехита заразом, о. Даша. При милій гутірці звернув я увагу на дуже красно різблені рами на образах і картинах на стінах дому о. Даша. Придивившися уважно тим рамам, я таки просив вибачення за смілість і спитав, звідки він такі рами роздобув. О. Дашо засміявся лишень, а його пані-матка зрадила тайну, що це робота єї мужа... Я не міг вийти з дива і дальше придивлявся цій роботі, незвичайно містерній та гарній так, що моглаби бути оздобою найбільших сальонів у Відні та Парижі. За хвильку я побачив чудової роботи бюст Шевченка, різблений на липовім дереві руками о. Даша. Опісля перейшли ми до світлиці (сальонику), де побачив я містерної роботи столик, який не завстидавбися на виставі у віденській ротунді, і певно кождий чоловік звернувби на него увагу.

В кутику тогож сальонику стояли три подорожні валізи, одна на другій. Пані-матка показала мені це, кажучи. що то також робота єї мужа. Оглянув я ті три валізи дуже докладно, зверху та всередині і подивляв ту містерну роботу, незвичайно солідно виконану, як з перворядної заграничної фірми. Я переконався, що це робив першорядний талант! Запитався я о. Даша, де він цеї штуки вчився, певно, що на теольоґії ні. О. Дашо відповів, що ніде, що він потребує один раз подивитися, як людина до цего забирається, і сам собі дальше дає раду. Начиння до різблення собі частю покупив, а частю сам зробив, як приміром долотце з дрота від старого парасоля, і таке инше. Дальше оповідав о. Дашо, що по сповненню своїх фахових обовязків, замісць нудитися або шукати розривки деінди, він убирає на себе фартух і сідає за різбярський станок або столярський варстат із найбільшою приємностю творить артистичні річи для себе, для своїх приятелів та знакомих. На мене, старого педаґоґа, зробило відкриття такого таланту в Старім Самборі незвичайно миле враження і я постановив звернути увагу нашого громадянства і компетентних сфер, щоби цей талант використали для загального добра, - а саме, щоби в Старім-Самборі зорґанізувати якийсь курс для виробу валізок, або якусь різбярську школу, в котрій плеканоби мотиви бойківські.

Старий Самбір місцевість кліматична, положена в Карпатах, де маса жидівських тартаків, де повно відпадків з дерева, де дешево можна набути матеріял до виробу валізок, а маючи таку талановиту силу на місці, можнаби заложити курс і вивчити кільканайцять хлопців чи дівчат цего ремесла і дати їм хліб в руки.

Нарікаємо загально, що наших дітей не приймають по укінченню семиклясової вселюдної школи ні до ґімназії ні до семінарії, що для наших дітей місця там нема. Чи не краще булоби, замісць пхати хлопця до учительської семінарії — по скінченню якої, при великій протекції, дістане місце десь на мазурах і часто для нашої нації пропаде, післати його до Старого-Самбора до о. Даша, хай вчиться робити валізи, при чім ліпше буде жити, як з учительської платні — буде працювати на нашій землі, між своїми людьми, і причиниться до розвитку власного промислу, якого не маємо. І дійсно, ні одної української фабрики виробу валізок у нас нема, а така фабрика моглаби дати заробіток неодному безробітному Українцеви.

Нині без валізи, чи валізочки ніхто не обходиться, кождий її потребує, а неодному здалобися і кілька. І звичайно купуємо жидівську папендеклеву тандиту, яка по пару місяцях порозривається, порозди́рається опісля купуємо дальше без кінця — таку саму тандиту і збогачуємо нашими грішми ворогів, а самі нарікаємо, що нема де хлопця дати, і не знаємо, що з ним дома робити...

Звичайно буває у нас так, що наш брат селянин, перед празниками купує якісь святі образи (звичайно тандитні богомази) для прикраси хати. Опісля іде до жида і оправляє святу Варвару чи о. Николая у рами. Жид відтак дає шкло і з готовим образом сідає баба на фіру і їде до дому, а цілі жидівські родини жиють вигідно з цих рам і шкла. Чому нашому чоловікови не прийде щаслива думка, чи він не зробивби собі сам такої рами. Кілько у нас по селах палять старих груш, яблінок, сливок, а з них булиби чудесні рами, а якби о. Дашо отворив у себе в Старім-Самборі школу різбарську, тодіби то наші селяне засмакували в красних рамах, а можеби тоді і артистичні образи до таких рам купували! Тоді певно наші артисти-малярі малиби кращий зарібок на свої образи! А хата нашого селянина не уступалаби хаті познанського хлопа, у котрого крім артистичних рам і образів подибуємо і фортепяни!

Гей люде добрі! подумайте о тім, якби то талант о. Даша використати для ваших дітей, котрих не хотять приняти ні до ґімназії ні до семінарії!.. Гей! чи не булиби з них фабрикантами колись на нашій землі?!

Іван Филипчак, проф. уч. сем. в Самборі.

Дивоглядне віче.

Апетит на посольські мандати велів кільком людям скликати „селянське віче“ — а окремі афіші надужили навіть слів Франка до низької демаґоґії. На відозві підписано самих селян, ніби то „селяни“ скликують віче. Підписано навіть давно померших. Ті ніби „селяне“ запросили і чужинців, які становили трету часть учасників. Голова польської соціялістичної партії, який був присутний на тім вічу, заявив, що на „селянськім вічу“ явились карно всі перемиські польські і жидівські комуністи, знані йому з польських соціялістичних віч. Підчеркуємо джерело нашої інформації, бо аранжери віча скажуть, що на них кидається клевету. Нехайже посвідчить їм чоловік, непричасний в українських домашних спорах. Так отже фабриковано „волю народа“.

Відбулось це „селянське віче“ в польськім „Робітничім Домі“, бо Управа „Народного Дому“ відмовила салі. Тому, що на цім вічу підносили проти Управи „Нар. Дому“ жалі і спрепарували гостру резолюцію, наші читачі знайдуть на иншім місці нинішного числа письмо, яким управа „Нар. Дому“, відмовляє салі. Якби передтим дехто міг мати сумніви, чи управа „Нар. Дому“ поступила поправно, то віче переконало його, що управа „Нар. Дому“ добре оцінювала ситуацію і інакше не могла зробити.

Якаж ціль віча? В Перемищині виринула дика кандидатура п. Зубрицького, якої історію представили в останнім числі нашого часопису перемиські громадяни пп. радн. Р. Гамчикевич і Др Ст. Дмоховський. Опісля відізвалася совість в п. Зубрицького перед відвічальностю за свій крок і він кандидатури зрікся. Це найбільше збентежило кількох людей, бо стратили параван, за який служив їм п. З. От і вони заметушились. Як же без киринників обійтись. Хотіли висунути на місце п. Зубрицького иншого чоловіка, але що це булаб гумористика, тому явився в Повітовій Канцелярії оден з „соціялістів“ з заявою, що хоче переговорювати „в льокальних справах“. Дано йому прихильну відповідь і п. Др. Загайкевич ще того самого дня скликав кількох громадян, щоб були свідками розмови. На сходинах цей пан заявив, що їх кандидат зрікся, отже вони хотять злучитись з Обєднанням. Але „радить“, щоби чоловік кандидат п. Др Загайкевич зрікся кандидатури, щоби викинено з лісти о. Мариновича (це жаданнє поставлено як ультімат!) а на його місце поставлено кандидата бльоку соціялістичних партій (хто мав бути тим

кандидатом делеґат уважав це тайною і не хотів сказати). Крім того поставлено юнктім (звязь) з їх приступленнєм до спільного фронту, що о. прал. Куніцький не може кандидувати у Львові. Крім цих ультіматів поставлено ще ряд инших домагань з тим, що дефінітивної відповіди чекають до трех днів. На це заявили громадяне, що вони не мають права рішати такі справи, бо це належить до окружного виборчого комітету. Що найвище мігби член окружного виборчого комітету п. Загайкевич зреферувати це предложеннє цемуж комітетови і Центральному Комітетови „Обєднання". Але вирішити цю справу до 3 днів є фізичною неможливостю, бо-ж скликати людей з 5 повітів до трох днів є неможливе. Др. Загайкевич заявив, що коли він має з тим виступити перед Окружний і Центральний Комітет, то звертає увагу на те, що в кождій угоді люди роблять собі уступки, а тут тільки самі ультімати. Та він не хоче випереджувати становища компетентних чинників, справу зреферує, але просить о продовженнє речинця та о поданнє імен кандидатів, бож коли одна сторона як ультімат ставить вичеркнення з лісти о. Мариновича, то друга сторона має бодай право знати, хто є пропонований на те місце. На це поіритований речник „соціялістів" закинув всім присутним брак доброї волі і заявив, що уважає справу скінченою.

Нема сумніву, що цей крок „соціялістів" був лиш незручним маневром, щоби пустити тумана робітникам, що ось то мовляв — ми хотіли згоди, а „буржуї" не хотять. Тому ставлено ультімати і тд. Бо треба знати, що місцеве робітництво ніколи не мало і не має суперечних інтересів з перемиською громадою, і як довго свіжо упечених соціялістів не було, однозгідно ішло з тутейшою громадою. Що-йно коли зявились між робітництвом свіжі пророки і зачали копати між тутейшою громадою а робітництвом провал, щоби тим способом виаванзувати на „війтів", винайдено „буржуїв" і тд. Але свідомі люди з робітництва не бажають цего штучного спору і тому слушно домагались єдности фронту, знаючи, що при єдности фронту не ходить о особи, але о національну справу. Цим свідомим робітникам дуже добре відомо, що висунений пятьма повітами чоловий кандидат Др. Загайкевич не може уступити для примхи одного чоловіка, так само не можна на нараді кількох перемиських громадян усувати кандидата Добромільщини. Але щож не всі робітники були на нараді — отже можна їм і сказата, що „буржуї" не хотіли згоди.

Рівночасно ішла акція, щоб скликано віче для вислухання „волі народу", яке дійсно скликано д. 27. січня. Рівночасно зроблено натиск на п. Зубрицького, щоб знов проголосив свою кандидатуру. А щоби улекшити йому відворот, тому висунено „волю народа". Як ця „воля народу" виглядала", можна було бачити на вічу, де рішаючим чинником були і польські та жидівські комуністи. На цім вічу явився п. Зубрицький і заявив, що приймає кандидатуру під умовою, що другим кандидатом буде п. Ґонтарський і вони оба будуть кандидувати на лісту соціялістичних партій (але п. Зубрицький відпекався Партії Праці). Очевидно, що ціле віче відбулось серед великої метушні і ухвали ніякої не повзято, бо свідоме селянство було обурене, що дивним дивом спроваджено сюди чужинців, які мали виявити „волю українських селян". Так отже маємо нові дві кандидатури в Перемищині „соціялістичні".

Це віче отворило очи нашим селянам — вони пізнали, якими і чиїми силами фабрикується „волю народа". Тому голоси обурення свідомого селянства були загальні і вони заявляли, що так ик минулими роками, так і тепер свої голоси віддадуть на лісту Укр. Нац. Дем. Обєднання.

Так фабрикується у нас соціялістичні кандидатури. А прецінь люди, які тепер кандидують під омофором соціялістів — це бувші „загравісти," оден з них ще й дотепер каже, що не виступив з „УНДА" і ще перед півтора тижнями п. Струтинському у Львові хотів дати відповідну письменну заяву. Ще одна новість у нас — а саме, що в наших домашних справах рішають вже навіть всякі кельнери. Знову скажуть аранжери, що це „клевета", отже ми подамо панам аранжерам свідків, які по імени назвуть тих чужинців. Стверджуємо при тім, що на вічу українського громадянства, яке відбулось д. 29. грудня в „Нар. Домі" явився був висланник Павловського і його сейчас усунено з салі. Тут на селянськім вічу було інакше! Дивоглядне це було віче!

Етика „чорних душ".

Преосв. Ординаріят в Перемишлі зволить розвести контролю над II. неофіціяльною частею „Епархіяльного Вістника", бо там продукуються люди, яким або в голові не теє..., або є звичайними блазнами, які повинні собі знайти инше місце для своїх продукцій, а не в „Епархіяльних Вістях". — А саме появилась там відозва „Видавничої Секції ПЕП", в якій наш часопис ставиться на рівні з большевицькими ґазетами, що ніби то наш часопис — так само як большевицькі „Світла" „Сельуоби", „Наші Слова" — „підриває основи віри і моралі, ширить ненависть до св. кат. Церкви". Так може писати чоловік, що визутий зі всякої моралі або має помішаннє змислів. Нам впрост не хочеться вірити, щоби автором цего була людина нормальна.

Наші читачі знають як найкраще, що за весь 10-літня істнування „Укр. Голосу" ми не тільки що ніколи не виступали проти „основ віри й моралі" але навпаки ми завжди і всюди боронили християнської віри та етики і нашої Церкви. Ніколи не виступали ми проти кат. віри і Церкви як такої, а виступали тільки проти римської *політики* (не віри, але політики!), яка прецінь не є ані свята, ані непомильна а для нашого народу в останніх роках була дуже болюче в деяких важних точках (конкордат!). Виступав „Укр. Голос" в спорі перемиського громадянства з Владикою — і в тім ціла наша „провина". Саме тому „чорні душі" ставлять нарівні наш часопис з большевицькими. Але цей траґічний спір — цеж не наша видумка! Наш часопис був тут тільки „устами" перемиського громадянства.

Виступали ми і будемо виступати проти „Нової Зорі" і амер. „Кат. Правди" за їх чорні махінації, за їх облуду, за їх службу особом, а не заповідям Христовим. Це наша друга „провина".

Потішає нас при тім, що ми не самі. Бо ось навіть „Нива" орґан гр. кат. духовенства від часу до часу приневолена виступати проти чорних душ. За те ті чорні душі відплачуються „Ниві" бодай в той спосіб, що не поміщують її між „доброю пресою", яку поручають духовенству... А доки так справа стоїть, то-ж ми маємо чисту совість не лиш перед Богом, але й перед людьми.

Дивує нас, що Видавнича Секція ПЕП. дає редаґувати відозву якомусь моральному деґенератови, який комунікат переробив на свій лад, про що кождий довідаєсь, коли загляне на ст. 24 ч. 1. „Місіонара" де інакші часописи вичислені. Отже цей деґенерат чи блазен перекрутив те, що було надруковане в ч. 1. „Місіонара."

До того в тім самім числі „Місіонара" передрукована наша стаття — саме для піднесення того, чого деґенерат чи блазен не добачує в „Укр. Голосі", а зглядно чого добачує противенство.

Тепер управляє нашою дієцезією Преосв. Григорій і ми сподіємось, що він вгляне в ту справу та заборонить, щоб невідвічальні індівідуа робили з „Епарх. Вістей посміховиско.

Дописи.

Лошнія, пов. Теребовля. Наше село належить до цих наших нечисленних сіл, в котрих латинники становлять більшість. Моглоб здаватись цим, що не знають місцевих обставин, що Українці, придавлені польською більшостію, не дають ніякого знаку орґанізаційного і культурного життя. Одначе на щастя так не є. Всякі польонізаційні і деморалізаційні штучки тутешних польських ксьондзів і двора розбиваються об національну свідомість і привязання до своєї Церкви лошнівських Українців. В селі істнує читальня „Просвіти", одна з найперших в повіті, котра виховала вже кілька поколінь в національному і патріотичному дусі. При ній істнує хор і аматорський кружок, котрий дає аматорські вистави не тільки у свойому селі, але також по сусідних, призбируючи цим способом фонди на власний дім. Перед двома роками засновано тут споживчу кооперативу, котра, мимо цього, що в селі є „Kółko rolnicze" і читальня T.S.L. розвивається дуже гарно завдяки кільком свідомим селянам, як брати Іван і Петро Ганчарі, Андрей Васильчиків і Вол. Пасіка і богати інших. З доходів аматорського кружка, кооперативи і завдяки великій жертвенности і безкорисній праці більшости односельчан вибудовано великий, як на нашу малу горстку, читальняний будинок з обширною салею для вистав і приміщеннєм для кооперативи в дуже гарному положенні. Всі місцеві Українці купують лише у своїй кооперативі, минаючи польське „Kółko" і жидів, хочаб воно навіть було і близче. Своєю орґанізованістю і свідомістю Українці перевищають о много місцевих латинників, так, що місцевий польський ксьондз ставить їх своїм „owieczkom" за примір кажучи: „Patrzcie, jak Rusini trzymają się razem, żaden z nich nie kupuje w naszem „Kółku", tylko w swej kooperatywie". І дійсно можна тут зауважити цікаве явище; сусідство і робота місцевих Поляків розбуджує у наших селян шляхотну амбіцію, недати себе випередири на жалному полі і успішно суперничати з ними. Участь в просвітній і економічній праці беруть усі, старші господарі і молодіж. Підчас коли в часописах стрічаємо часто нарікання на теперішну молодіж, то у нашому селі молодіж в запалі до праці і в орґанізованости перевищає навіть старших. Читальня і бібліотека, котру доповнено книжками за 23 доляри, тішиться великою фреквенцією, особливо в зимі. Треба також підкреслити й це, що нема в нас партійного замотилнчення, як по інших селах і всякі демаґоги не мають в нас чого шукати і всі справи п. Бориня і його прихвостнів кінчаться все невдачею. Наш священик о. Стець, хоч недавно прибув до нас, бере діяльну участь у всій нашій роботі ділом і радою і тому тішиться загальною пошаною і довірєм

Розваж, пов. Золочів. У відповідь на уміщену в Вашім часописі допись з 20|11 1927 р. Ч. 47., під заголовком „Розваж повіт Золочів", прошу, на основі арт. 33. прес. закону і в імя правди помістити слідуюче спростовання: Неправдою є, що Виділ Читальні Просвіти в Розважи постарався о всі папери до табулі площі, закупленої з ерекціонального ґрунту під будову власного дому. Неправдою є, що гроші дав наперід рік тому з гори, а о. парох ще зволікає з табулею, кажучи: ще того бракує, то того нема і тд. Неправдою є, що на просьбу одного члена, отче заінтабулюйте площу, бо дім зогниє, дістав відповідь: „Но нехай зогниє, бо з него так люди не будуть мати користи, хиба оден або двох". — Натомість правдою є, що Виділ Читальні Просвіти в Розважи безправно без повідомлення і дозволу компетентних Властей побудував в р. 1924 дім на ерекц. ґрунті і домагався в 1925 р. від новоіменованого о. пароха потвердження сего стану, а на річеві пояснення в справі набуття площі під будову дому леґальною дорогою, зволікав з внесенням просьби в сім ділі до Митроп. Ординаріяту так, що дозвіл продажи 400 m ерекц. ґрунту отримано в падолисті 1926 р. Правдою є, що Виділ Читальні мимо частого домагання зі сторони о. пароха, зволікав з предложенням пляну ситуаційного поділу парцелі, необхідно потрібного при заключенню контракту купна продажи і предложив сей плян доперва в жовтни 1927 р. і тогді зараз зроблено у нотара проєкт контракту купна-продажі. Мимо завізвання пароха, голова і містоголора не явилися зараз до підписання контракту в цілі відослання до затвердження Митроп. Консисторії, тільки аж 28|11. 1927., а в сім межичасі появилася згадана допись в ч. 47. Правдою є, що Виділ Читальні мав досить часу через цілий рік 1927. без перешкоди до впорядковання і забезпечення дому, однак нічо не зробив і о. парох сказав до одного члена: „Най вам дім гниє, але я сему не винен". Правдою є, що Читальня не заплатила грошей за площу рік тому з гори, бо се законом перед заключеннєм формального контракту купна-продажи недопустиме, що о. парох виділовим пояснив, а на якій умові зложили у о. пароха гроші, то їм добре відомо. Неправдою є, що о. парох при заснованню Кооперативи замість заохочувати людей, відраджує вступати в члени такими словами: „Пощо Кооператива вам? Таж маєте 2 склепи жидівські і оден християнський і місточко недалеко! Вам Кооператива зовсім непотрібна!" Неправдою є, що о. парох не прибудуть на збори читальні мимо просьби. Натомість правдою є, що о. парох о заоснованню Кооперативи нічо не знав, тільки одної неділі сказав провізор в захристії до о. пароха: „Прошу єгомостя, наші вже заснували Кооперативу". О. парох на се сказав „Добре діло! Шкода, що мене не повідомили і не запросили, бувби я прибув, відправив водосвяття і молебен і поблагословив льокаль". Позатим ані з поодинокими людьми ані з гуртками, ані приватно, будь прилюдно о. парох о заложеній Кооперативі не розмовляв і не відраджував нікому вступати в члени. Правдою є, що на збори Читальні прошено дотепер о. пароха один раз і то в Празник Зелених Свят, коли тільки праці і занняття в церкві, отже неможливо фізично взяти участь в зборах, а в догіднім вільнім часі о. парох запрошений, з певностію прибувби на збори. За новоіменованого отця пароха в Розважи. — Греко-кат. Уряд парохіяльний в Підлисю дня 2. січня 1928 р. о. Михайло Дацько, гр. кат. парох в Підлисю.

Ратуйте ваше здоровля!

Приймаю хворих, що їм наростають горби, (чайхотне запалення) і кривіють: стриж хребетня коліна, бедра, стопи, всілякий сустав, недоволодіню й параліж ніг у дітей і старих осіб!! та застосову в оцих випадках спеціяльні лічничі ортопедичні апарати а на наростаючі горби і скривлення плечей лічничі ґорсети-наплечники ортопедичні ріжних системів. — Для ампутованих ніг і рук зладжую в мойому заведенні протези (штучні руки і ноги) по німецькій і американській системі. Спеціяльністю мойого заведення є ортопедичні апарати, що вирівнюють всілякі здеформовання ніг і закривають всякі каліцтва стіп.

Зголошення хворих приймає:

Ортопед-директор РАПАПОРТ

Спеціяльне лічничо-ортопедичне Заведення

від 9—1 год. і 3—7 попол.

Львів, вул. Красіцьких ч. 8.

З Польщі і про Польщу

До польського сойму зголошено 34 ліст, а до польського сенату 21 ліст. З тих 8 ліст зголосили ніби Українці. Про це пишемо у вступній статті. Наймудрішим народом в Польщі є Німці, бо вони ідуть одним фронтом до виборів. Тому і їх побіда при виборах певна. Польські ліста можна поділити на дві ґрупи. 1. ґрупа — партії, які підпирають уряд Пілсудського. 2 ґрупа — це партії, які поборюють цей уряд. Ця остання ґрупа ділиться на дві части: 1. партії праві (вшехполяки і пястовці), 2. партії ліві (соціялісти і комуністи). Ми вже у вступній статті зазначили, що Поляки можуть позволити собі на такий поділ в корінній Польщі, бо до сойму вийдуть самі Поляки. За те у Сх. Галичині всі Поляки ідуть одним фронтом до виборів. — В заграничній політиці Польщі дальше справа литовська є найважніща. Що-йно тепер появились в ґазетах докладні вістки, що відповів литовський уряд польському урядови в справі переговорів. Польща зажадала, щоби переговори зачалися 31. січня в Ризі. На те відповів литовський уряд, що

Чорт наймитом.

(Казка Івана Наумовича).

В однім селі був один дуже богобійний і милосерний чоловік, що не минув ніколи бідного, щоби єму не подати грошика, а кромі того кождого дня ставив перед хатою на столі миску страви для переходячих голодних. Тоді ходив ще Господь Ісус Христос по світі, а ходив також собі і чорт — дух святий при нас грішних — щоби собі де яку людську душу для пекла придбати. Набігавшися чорт одного дня по кількох селах, а не найшовши для себе нічого, так дуже приголоднів, що прийшовши під хату того богобойного чоловіка, осмілився зайти на подвірє, засів до миски зі стравою, виїв все до чиста, і ще вилизав, хоть добре він про те знав, що то страва для бідних.

А тодішними часами чорти ще не були такі лихі, як теперішні, то як перевідав о тім їх старший Люципер, що він страву для бідних виїв, дуже тим розсердився, і коли він до пекла повернув, казав перед ним заперти двері, щоби го не впустили, і осудив єго, щоби три роки був на світі за покуту, і щоби до пекла не смів повертати.

Тодішними часами було дуже лихо на світі з тою панщиною. Пани мучили нарід гірш тої німої худоби, так що люди дуже бідні були. Перекинувся чорт в наймита, приходить до одного чоловіка, проситься на службу. На що мені наймита, каже чоловік, я сам не маю що їсти. Яби був до коней, каже чорт. Е, каже чоловік, які то мої коні, лиш шкіра та кости. Пасти нема на чім нині неволя, нема коли собі ні хліба ні паші як зібрати, бо від понеділка до суботи женуть атамани на панщину, а в неділю набирай горівки з горальні та вези. Сіно зогнило, ячмінь зріс, солома почорніла, не знати чим буде зимовати. На що мені наймита.

Іде до другого, і другий таке саме каже, і третий і десятий. Аж прийшов до одного, що ніби був ліпшим господарем, та часто занепадав на дихавицю, та той єму каже: Ну правда, мені би наймит здався, щож, коли я сам не маю що їсти. — Е, прийміть, прийміть мене, проситься діявол, якось ми переживимося. Ну, каже господар, остань про мене, но відай не довго будеш, втечеш сам.

Як став чорт на службу, то за кілька днів коники того господаря стали як кати. На панщині робив за двох і всего господарства доглянув, а до якої роботи став, то все єму якби горіло під руками. Поле поорав, поралив, що там диво, взялося тому господареви все дуже красно родити, що ніхтоби не був і повірив, що то той самий господар. На гумні наложив чорт стіжків, худібка примножилася, будинки понаправляв, що то аж панови в око впало. А був то пан дуже лукавий, що не мав більшої утіхи, як докучати своїм підданим.

Приходить раз атаман, кличе господаря до двора. Господар іде, паде панови до ніг, пан повідає:

— Мені казали, що ти, хаме, тепер такі коні маєш, що ще кращі як мої. Чуєш, завтра рано щобись мені ту скалу з гори цілу як єсть сюда на подвірє привіз, а ні то знаєш — батоги! Господар упав панови до ніг, нічого і не каже, іде до дому тай плаче, каже: як я перевезу таку скалу? Де є такий, щоби її на віз вложив, та якого воза і яких коней би до того потреба?

Прийшовши до дому заплаканий, питає єго чорт-наймит.

— Що ви, пане господарю, такі сумні?

— Ой, каже, біда, так а так, росказує єму все, як єму пан казав.

— Е, каже наймит, не журіться, якось то буде.

На другий день, ще господар спав, чорт ввалив скалу на віз, везе до двора.

Приїхав в браму, а пан очи свої забув, бо єму не треба було скали, лиш хотів допечи господареви, та щоби єго мав за що бити. Побачивши, що той таки на правду везе скалу, кричить здалека: Не вези її сюда, не вези, бо браму завалиш, але чорт якби не чув того слова, як не в їде в браму, тай брама за ним завалилася, а він заїхав на подвірє тай скинув скалу перед домом. Пан лиш заскреготів зубами, уже нічого і не каже. Но на другий день приходить знов атаман і кличе господаря до двора.

— У тебе, хаме, каже, добрі коні і розумний наймит, робітників в поли є у мене доволі, так я тобі приказую, щобись мені до неділі весь той лісок зрубав, звіз, і скорчував, а ні, то знай, які будуть батоги.

Господар упав панови до ніг, та вставши повідає: вельможний пане, таже до того треба хоть сто люда, деж я тую роботу годен зробити. А пан єго по лици та о землю. Ти хаме, мудю, смієш мені відповідати. Не знаєш, що то панська воля?

Іде господар з плачем до дому, знов єго питає чорт-наймит, чого він так сумує?

Ой, каже, аж тепер я уже ціло пропав, та росказує єму все.

— Е, каже чорт, шість день, то є час, лиш треба добре взятися до роботи. Не журіться, пане господарю, якось то буде.

Як возьме чорт сокиру і городник, як не пійде, то за один день весь лісок зрубав, другого дня поскладав в стоси, третого дня стоси повозив, четвертого і пятого дня все чисто скорчував, а шестий день уже і випрятав всі пні і корінне.

Здивувався господар тай ціле село, що то за такий наймит. І бачите, не годився на гроші, не знати за що служить, і супокійний і покірний, лиш одно дивно було, що за три рока служби ніхто єго не видів в церкві. Як люди до церкви ідуть, то він собі десь якусь роботу найде, або з кіньми іде в поле; ніхто не видів, щоби він коли і перехристився, а як сідали до обіду або вечері і хрестилися, то він тоді відвертався назад.

Уже єму завтра має рік кінчитися, радби вже дістатися до пекла, аж ту приходить знов атаман з двора, кличе господаря до пана.

— Мудю солений! каже пан, я твої коні не замучу? Зараз запрягай, вези мене до пекла.

— Ой, каже господар, вельможний пане, я не знаю дороги куда їхати, та де воно.

— Ну, то я тобі покажу. Чуєш, за пів години їдемо? Рушай!

А пан хотів єго коні так зігнати, щоби єму поздихали, такий був дуже лукавий.

Приходить господар до дому, знов сумує. Питає єго чорт, чого? Га, так а так, за пів години, каже, маю пана везти до пекла.

— Ну, каже чорт, то я буду за фірмана. А ви їдьте зі мною. Чортови то на руку було, бо й так єму вже покута за ту страву, що бідним зїв, кінчилася, а мав він злість на пана, що єго так дуже примучив тою скалою і тим лісом. Та повідає він господареви: Як сядемо, я затну коні і поженемо. Потому я єго скину з воза, а ви обертайте і не оглядайтеся, та їдьте до дому, а щобисьте не заблудили, то чорний пес покаже вам дорогу.

Заїхали перед двір, пан сів на віз, чорт затяв коні, жене. Як приїхали під велику скалу, чорт взяв пана за чуприну, та кинув єго з воза, і сам зіскочив за ним, а господар пігнав до дому. Пана вже ніхто від тоді в селі не бачив.

Конець казки, а наука з неї така:

1. Милостиня для бідних така свята, що і самий діявол її шанує. Будьмо милосерними!

2. Злість, лукавство і гордість до часу панує, а терпен спасен.

ЖАДАЙТЕ МИЛА КОМЕТА TRZEBINIA

про речинець переговорів ще не час говорити, бо Польща не сповнила тих обовязків, які взяла на себе в Женеві перед Союзом Народів. А саме вигнані Литовці з Виленщини дотепер не одержали дозволу вернути до своїх осель, литовські школи і далі є замкнені, а литовські священики сидять по тюрмах. Далі литовський уряд закидає польському урядови, що він далі удержує литовське військо Плєтшкайтеса. (Є це литовський соціяліст, який підніс бунт проти литовського уряду, а опісля втік до Польщі і тут орґанізує наємників проти литовської держави!). Польські ґазети знову дуже остро сварять литовського премієра Вальдемараса і закидують йому, що він за намовою Німеччини робить такі трудности Польщі. Так чи сяк — клопіт Польщі з Литвою. Такий самий клопіт мала колись небіжка Австрія з Сербією.

Що чувати в світі?

СОЮЗ НАРОДІВ розсилив, кілько грошей видавали держави на зброєння і військо перед війною, а кілько тепер видають. І показалося, що в останніх 5 літах в 25 держав — 13 побільшимо свої видатки на зброєння, а тільки 8 держав зменшило. Але до тих 8 держав належать побиті держави Німеччина, Австрія, Мадярщина, Болгарія, Туреччина — яким мировий договір заборонює зброїтись. З тих держав Німеччина видала на військо перед війною 716 міліонів річно, а тепер видає лишеа 108 міліонів. До держав, які побільшили видатки на військо належить передовсім Японія, яка видає тепер на зброєнне 264% більше як перед війною, Америка — 124% більше, Анґлія — 65% більше, Італія 15% більше і тд. Не знати тільки, як довго люди видержать ті страшні тягарі. Супроти того всі конференції для розброєння чи обмеження зброєнь є комедією і осмішують Союз Народів.

БОЛЬШЕВИКИ хваляться, що вони знесли кару смерти. Та це брехня. На конґресі екзекутивного комітету комуністичної партії виголосив совітський премієр Риков промову, в якій підніс, що совіти зносять кару смерти з нагоди ювилею десятьлітного зкріплення совітської влади. Але кара смерти лишиться за дуже тяжкі провини, якими не є убийство та грабіж получена з душогубством, але змагання повалити совітську владу; за це буде судити воєнний суд. І таке то большевицьке знесення кари смерти! Коли хтось другого замордує, а ще до того й обрабує, то його засудять на 10 літ або і менше і випустять на волю, щоби знова мав нагоду те саме зробити. Колиж хто буде виступати проти большевицько-жидівських комісарів, що часто є перефарбованими на червоно царськими посіпаками, жандармами й шпигами, що мають на совісти неодно жорстоке вбивство, неоден страшний злочин, поповнений на тих, що боролись колись за волю й свободу для поневоленого російського простолюдя, то їх віддають під воєнний суд! Кожному-ж відомо, що воєнний суд судить звичайно на смерть, та рідко кого увільнить або засудить на вязницю. А врештою большевицька влада може кожної хвилі позносити у цілім Союзі горожанські суди й віддати їх справи до судження судам воєнним. Як бачимо, то большевицьке зчесення кари смерти, це була лиш ювилейна рекляма, щоби показати світови большевицьку гуманність та силу, бо, мовляв, большевицька влада вже так кріпко станула на ноги, що ніколи не впаде. Дотеперішна тактика большевиків показувала, що вони далекі від гуманности і що вони не думають миритися зі своїми політичними противниками, але рішені їх знищити й то знищити безпощадно. Для заграниці однак показують большевики инше лице, бо бачать, що терор, який вони ще досі стосують, стався немодним, не подобаєсь західній Европі й відчужує від них пролетаріят цивілізованого світа, як се бачимо з ухвал Робітничого Конґресу в Анґлії та з розбиття комуністичної партії у Німеччині. Тому богато ще води перепливе з Дніпра до моря, заки большевицька влада змінить свою тактику й порозуміє, що ніякий терор не може вбити ідеї й тому боротися при помочі кари смерти зі своїми політичними противниками, які будь-що-будь мають якусь ідею, на нічо не придасться та скорше пошкодить як поможе большевицькій владі. Зрозуміння ідейности нема у большевиків, хоч саме вони повинні її зрозуміти, бо якраз вони колись за ідейність терпіли по тюрмах, і на Сибірі, а навіть гинули на царських шибеницях. Та це забулося.

НІМЕЧЧИНА під примусом підписала в р. 1919 верзайський договір, але безнастанно домагається зміни цего договору. А саме цей договір уважає Німеччину виновницею війни і тому на неї положено величезну контрибуцію, контролю і инші тягарі. З того виходить, що нібито всі важкі для Німеччини умови, наложені на неї тим договором, є карою за те, що вона викликала і розпочала війну. Але ось недавно оголошено протокол доходжень причин та виновників світової війни, який склала комісія видатнійших вчених та знавців міжнародного права, що походять з центральних держав. Ота комісія одноголосно прийшла до висновку, що світову війну спричинила не лиш одна Німеччина, а також і инші держави, себ то держави переможці. Це являється тепер для Німеччини новою причиною, щоб домагатися перегляду верзайського мирового договору, що вже вона нераз пробувала робити. Тепер німецькі державні мужі мають новий, досить твердий ґрунт до поновлення своїх вимог. Треба надіятися, що в наступному році з боку Німеччини почнуться нові, більш активні домагання зміни верзайського договору. А коли раз почнуть зміняти отсей договір, то треба буде перевести зміну і инших насильств. Тоді і українське питання мусить набрати знову актуальности на міжнародній арені. Ось і через те новий рік закутаний млою невідомости, яка таїть в собі можливі несподіванки.

ФРАНЦІЯ дві війни вела за край Альзацію. Врешті по всесвітній війні прилучила цей край до Франції. Дорого коштував цей край французьку державу. Кожда пядь землі, кождий будинок в цім краю оплатила солено Франція і кровю своїх горожан і грішми. Думали французькі політики, що вже будуть мати спокій з Альзацією і зачали там господарити так, як господарил Прусаки, коли заняли були в р. 1871. Альзацію. А треба знати, що в Альзації тепер є 87% людей, які говорять по німецьки, а лиш 11% людей, які говорять по французьки. Отже французький уряд передовсім всі школи німецькі замінив на французькі. Також став переслідувати церкву — так католицьку як і протестантську. Це обурило Альзатців і вони зачали домагатись автономії, а з того вийшло домагання самостійности. Альзатці кажуть, що вони не хотять належати ні до Франції ні до Німеччини, але бажають утворити свою маленьку державу (Край це малий: має $14^1/_2$ тисячів кільометрів і не цілих 2 міліони населення). Аґітація за самостійностю так змоглася в останніх часах, що французька поліція виарештувала богато людей, заборонила видавати ґазети і далі непокоїть Альзаців, переводячи ревізії і арештовання. Та це ще більше загострює справу, бо Альзатці народ свідомий. Настали отже погані часи і для Франції і для Альзації. А з того користають большевики і ведуть аґітацію на свій лад. Французький уряд каже, що аґітацію в Альзації викликала Німеччина. Та це неправда. Альзатці домагаються свободи і за цю свободу боролись колись і з Німеччиною. А коли тепер свободу відбирає їм Франція, то вони з нею борються. Инша річ, що це є на руку Німеччині і вона потайки цей рух підпирає.

В АНҐЛІЇ відбувається важна нарада промисловців (фабрикантів, властителів копалень і тд.) з робітниками. Обі сторони дійшли до переконання, що лишень „промисловий мир" принесе їм користь, а війна лиш шкоду обом сторонам приносить. Цеї правди навчив великий страйк углекопів перед двома літами. Тоді страйкували робітники через пів року — і обі сторони вийшли на тім кепсько. Робітничі родини збідніли, а властителі копалень також ходили з заложеними руками, бо їх копальні весь час стояли безчинні. Отже обі сторони прийшли до переконання, що страйк це ніж, який має два вістря — ріже він промисловця і робітника. Промисловець не може платити лишень тільки, кілько є грошей в касі, бо з порожного не наллєш. Тому обі сторони зійшлися, щоб розслідити і обговорити стосунок робітників до промисловців і обдумати способи, які реґулювалиби робітничу платню, час праці і тд. Анґлійський уряд підпирає цей промисловий парлямент, бо сподієсь, що він ухвалить „промисловий мир", який велику користь принесе державі.

РУМУНІЯ, як ми вже донесли в послідним числі, готовиться до святкования 10. річниці „добровільного" прилучення Бесарабії до Румунії. З цего приводу настало велике обурення на Україні, а по всіх містах відбуваються збори з протестом проти звірської господарки румунських дикунів в Бесарабії, де живе український нарід. А треба знати, якими штучками прилучено Бесарабію до Румунії. Сталося це так. Тому 10 літ (в січні 1918) румунські війська заняли Бесарабію. Було це „тимчасове" заняття, аби забезпечити доставу поживи для румунської і російської армії на румунському фронті, яке відтак перемінилося в „добровільне" прилучення Бесарабії до румунської „матерної" землі. Цього прилучення, чи „самоозначення" доконав „Сафтул Церій", штучно й насильно створений сойм з Молдаван, котрий по вмашерування румунських військ до Бесарабії, проголосив 24. січня 1918 р. Бесарабію спершу автономною республикою, 27. березня тогож року прилучив Бесарабію до Румунії як автономну провінцію, а щойно 25. падолиста 1918 проголошено цілковите злиття Бесарабії з Румунією, зрезиґнувавши з її автономії. Цеї злуки доконано помимо протесту масової орґанізації союзу селян, яка обнимала 85% всього населення, помимо протесту заступників національних меншостей. Депутатів, що вперто протиставились злуці, розстріляно, а їх тіла вкинено в Дністер. Населення Бесарабії нерадо поставилося до заняття краю румунським військом вже тоді, коли заняття мало бути лише тимчасовим, а коли „злука" Бесарабії з Румунією стала доконаним фактом, ціла Бесарабія повстала проти неї. В часі численних повстань, які кріваво здавлено при помочі війська, вбито, після навіть румунських обчислень, 15 514 бесарабців — мужів, жінок, дітей. По повстанню в Хотині замордовано 11.000, по Татарбунарськім 1.300 осіб. Так виглядала „добровільна" злука Бесарабії з Румунією. А які її наслідки? Краєм управляють люди заслані туди з Румунії за кару за ріжні злочини й тому панує в нім насильство й корупція. Країна, яка давніще вивозила за кордон 62% збіжа, 2.000.000 кірців овочів, 7,000 000 відер вина, замінилась тепер в нужденний край, який живе з контрабанди. Найстрашніще є положення селян, які на дальше терплять голод на землю. Славетна аграрна реформа виказує вправді побільшення селянської площі з 57 на 66%, але ті, що одержали землю, це румунські кольоністи, аґенти спекуранци або инші спекулянти, які тільки тиснуть і визискують місцеве населення. Нема ні живого, ні мертвого інвентара. Щоби виживитися кукурудзою, селянин залазить в 120—200% довги у спекулянтів, тому селянство масово вивандровує в світ за очи. До тепер вивтікало около 400 тисяч осіб, то є 15% бесарабського населення. Робітництво, якого професійні орґанізації розвязано, гине з нужди й безробіття. Навіть купці, придавлені податками й хабарництвом, уряджують демонстрації і страйки. В краю панують тифус і скорбут. Школи національних меншин, а в тім числі і українські позамикані, в них вільно говорити лише по румунськи й тому темнота панує. Так виглядає Бесарабія в десятиліття її окупації. До цього стану довела її влада румунських бояр. Тож не дивота, що навіть румунський посол Александров при нагоді обговорювання справи Бесарабії сказав: Бесарабія, колиб лише могла, прилучилабися до якої небудь держави, аби лишень не до Румунії. А в Бесарабії живе й український нарід і тому наші брати в Києві домагаються її визволення. Та це станеться аж тоді, як Україна перестане бути під владою московських большевиків.

Всячина.

Ч. 18

Таке число одержала ліста Українського Нац. Дем. Обєднання. Є то наше число, на яке буде голосувати кождий свідомий Українець і Українка. Всіми способами будуть поборювати це число наші вороги і киринники. Боронім його і не даймо застрашитись і ошукати противникам.

Ч. 18

Бачність виборці! Остерігати людей перед киринниками і розбивачами українського національного фронту, що отуманюють нарід. Комітети виборчі сільські повинні визначити людей до розношення чисел до голосовання! Приймати лиш ч. 18. Підготовити відповідну скількість підвод до перевоження жінок і старців в дні голосовання до виборчої комісії.

Ратуйте ваше здоровля!

Ратунок і Поміч для хворих мужчин, жінок і дітей!! на перепуклини, (осунення кишок) пахвини, себто боляк біля ноги, пупця і шлунка!! Без НОЖА, без КРІВАВОЇ операції!! Не занедбуйте руптури, хочби й найменьшої, бо она стає великою як людська голова, як коновка, може стати небезпечною для життя, й може спричинити скрут кишок і ґанґрену, а внаслідок того — смерть!! Радикально спинаю і усуваю найнебезпечніщі і найбільші перепуклини, через пристосовання моїх спеціяльних лічничих руптурових бандажів-опасок, що є споряджені на підставі мойого, найновійшого методу і мною заложені фахово ! з успіхом! Спеціяльні черевні пояси на обрив кишок, великі обвислі животи, проти згрубілости черева і випадення матиці. — Еластичні і ґумові бандажі на жиляки ніг, котрі

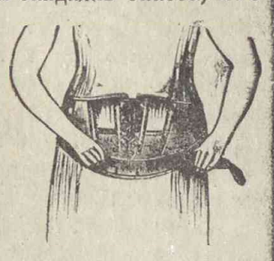

можуть тріснути і великі терпіння спричинити!! Бандажі після операції черева, сліпої кишки і штучних відходових отворів. — Зголошення хворих приймає:

Ортопед — директор РАПАПОРТ Спеціяльне лічничо-ортопедичне Заведення

від 9—1 год. і 3—7 попол. **Львів, вул. Красицких ч. 8**

До виборців виборчого округа ч. 48 Перемишль, Добромиль, Сянік, Березів, Кросно. У всіх виборчих справах цего округа звертатися виключно до Канцелярії повітового і окружного виборчого округа Обєднання в Перемишлі в домі „Віри", Побереже Пілсудського ч. 1.

Не слухати ніяких инших комітетів, ні дорадників — бо від них йде баламутство і роздор! Йдіть всі за порадою до Народньої Канцелярії повітового округа Комітету виборчого в домі „Віри" Побереже ч. 1.

Документ. П. Зубрицький звернувся до Адміністрації „Нар. Дому" о відступлення салі на віче. На це адміністратор п. І. Билинський вислав таке письмо п. Зубрицькому: „Дійшли до відома стверджені відомости, що Вп. Пан Професор розвинули особисто і при помочи кількох особистих прихильників завзяту протиаґітацію проти посольських кандидатур, проголошених многими зборами виборців, ухвалених Пов. Національним Комітетом в Перемишлі і Окруж. виборчим комітетом, та затверджених Центральним комітетом „Обєднання" у Львові. Стверджено, що ціла та акція Вп. Пана Професора і приклонників Єго полягає не в орґанізації селянства до борби о єго права з політичними противниками — тільки виключно в поборюванню орґанізаційної виборчої праці „Обєднання" і усталених вже посольських кандидатур. Неоспоримим єсть, що така робота єсть для нашої національної справи руйнуюча і крайно шкідлива, це вода на млин наших національних ворогів. — Рівночасно стверджено, що до цеї контраґітації втягнули Вп. Пан Прожесор і Єго приклонники, як арґумент проти особи немилого Вам кандидата також і Пов. Союз кооп. в Перемишлі (а то і деякі инші наші установи) в спосіб і формі такій — які моглиб підкопати і зруйнувати істновоння Пов. Союза коопер., та тим способом завдати удар цілій орґанізації наших кооператив. Не улягає найменшому сумнівови, що цего рода збори і віче суть шкідливими і руїнницькими — у виду чого не можу отворити кімнат „Народнього дому" для тої протинаціональної роботи. Це булоб з мого боку уділенням помочі в ділі — яке український загал осуджує. З цеї причини я приневолений відмовити Вп. Панови Професорови салі „Народнього Дому" на всякі збори, а з окрема на збори дня 27. ц. м. тим більше, що заховання кількох адгерентів Вп. Пана Професора на послідним вічу в „Народ. Домі" дня 5. ц. м. дають достаточну певність, що і це намірене Вами віче булоб дальшою погубною роботою, що внеслаби роздор в наші національні ряди. Вони у цю пору повинні творити один національний фронт, до якого Ви Вп. Пане Професоре, мимо всяких, як мені відомо, зусиль „Обєднання" не приступили. Не сумніваюся — що ся відповідь Вас не вдоволить — на жаль вона помимо моєї найліпшої волі не може бути инша в виду Вашого поступовання. З поважанням — Ізидор Билинський.

Протест: Отсим протестую проти поміщення мого імени і призвища між тими, що скликували т. зв. „Селянське віче" на дн. 27. січня до польського „Робітничого Дому" в Перемишлі, а яке проголосилося як **соціялістичне віче.** Соціялістом я ніколи не був і не буду. Моє імя поміщено самовільно, як і богатьох инших селян. Я стою і стояти буду при „Обєднанню". — Заявляю, що ані я сам не підписував, ані нікого не уповажнив підписувати мене на згаданій киринницькій відозві. — *Антін Паславський* селянин зі Станиславчика поч. Перемишль.

Від 55 літ вироблюваний Реґенератор И. Машевського одиноке, правдиве, відмолоджуюче молоко до волосся, не фарбує — а привертає сивому волоссю натуральну первісну краску поручає **Аптика і Дроґерія під „Звіздою" вул. Францішканська ч. 24. в Перемишлі.** Постійно виливає безліч замовлеоь з провінції, котрі полагоджуєся відворотною почтою.

Новинки.

ДИВО ПРИРОДИ. Біля староєгипетського міста Теб є голосні статуї. Є то камінні великани, що від сходу сонця видають із себе звуки. Вже римський цісар Септімус згадує про ті звуки. Чув їх, як давав направляти статую єгипетського володаря Амеботена III. Також цісар Гадріян чув ті звуки. Тайна тих звуків не є вповні й до нині вияснена. Ставлять найріжніщі теорії (наукові здогади). Найправдоподобнійша є мабуть теорія, поставлена славним французьким інжиніром Соломоном де Кос (1577—1626), а саме, що звуки ті витворює тиснення воздуха. Воздух у нутрі статуї огрівається від сонця і видає ті таємничі звуки. Ті звуки чути лише рано при сході сонця, коли є найбільша ріжниця температури наслідком часто дуже холодних ночей у Єгипті.

8.000 ЖЕБРАКІВ. З Москви доносять, що там живе тепер 8000 жебраків, яких ремеслом є жебрацтво. Від давна мають вони зорґанізовані свої власні ради (совіти). Одна така жебрацька орґанізація, що має свій осідок недакеко жидівського околиска, числить 150 членів та має дуже діяльного і енерґічного команданта, якому платить відсотки з доходів цеї орґанізації. Пересічно 150 членів жебраків вижебрує 34 — 50 тисячів рублів місячно. Щоби бути принятим до цеї орґанізації, треба мати хист до жебрацтва, бути уродженим в калужській губернії та безумовно слухати своєї старшини і команданта. Богато з тих жебраків мають свої власні богаті ґаздівства в своїх родинних селах. А в їх селах цінять так високе жебрацьке ремесло, що селянин не віддасть своєї доньки за такого, що не вміє жебрати. Чим краще вміє хтось жебрати, тим більше в селі його поважають. Деякі з тих жебраків так добре вміють удавати калік, що потрафлять ошукати навіть лікарів.

КОНЯКИ ВІСКА **Winkelhausen** РУМИ АРАКИ

ZAKŁADY PRZEMYSŁOWE WINKELHAUSEN. TOW. AKC. STAROGARD - POMORZE. ZAŁ. 1846.

ЧОЛОВІКИ СЛАБШІ ЯК ЖІНКИ. Хоч мужчини рахують себе сильніщими, а жінок слабшимии, але статистика смертности показує щось инше, а саме, що жінки на загал живуть довше й доживають пізнійшого віку, значить вони менше піддаються слабостям і хоробам. Правда, що чоловіки наражені на небезпеку смерти у війні, на всякі нещасливі пригоди по фабриках і копальнях, але й життя жінок загрожене великими небезпеками, як ось при породі дітей, та жіночими слабостями. Одначе більша смертність є мужеського пола у всякім віці, наприклад більш хлопців ніж дівчат приходить на світ мертвороджених та поронених. Лікарі стверджують також, що жіночий пол менш податливий для зараження слабістю і за виїмком деяких хоріб, що чіпаються швидше дівчат ніж хлопців (наприклад коклюш), діти й дорослі люде мужеського полу більш слабують від заразливих хворіб.

НАЙСТАРША КНИЖКА, яка заховалась до наших днів, походить з 3.350 року перед Христом. Написана вона на папірусових листках в Египті і списані в ній науки про тодішні звичаї. Між іншим на однім листку написана така знаменна наука: „Як що ти розумний чоловік, старайся про свій дім, люби свою жінку, живи її, убирай і прикрашай, бо в тім має вона уподобанне. Обсипай її пахощами, втішай її, як довго ти жиєш, бо добром вона є, яке повинно бути гідне свого власника. Не будь зглядом неї жорстоким в поведенню. Радісним настроєм більше осягається, ніж дикою силою. Свіжий є тоді її віддих і жваве її око, яке блистить у зеркалі. Радо хоче вона мешкати у твоїм домі і з охотою та любовю працювати в нім“.

ВАЖНИЙ ВИНАХІД. Американський хемик зробив винахід великої ваги: йому вдалось скласти дерево з відпадків пшеничних стеблин, до яких він додає ще химічну домішку. З того дерева можна зробити дошки і всі річі необхідні в господарстві.

КИТ-ВЕЛИРИБ. В околиці Трієсту зловили кита 5 з половиною метрів довжини. Коли розрізали йому черево найшли там: мішок сіна, бляшану 20-літрову посудину, пательню, три черевики, сак до ловлення риби і безліч дрібниць.

ДИВНА ДИТИНА. У Бадені вродилась дитина з прозірчастим животом, через шкірку якого видно всі внутренности.

НОВА КОМЕТА. Гамбурська астрономічна обсерваторія повідомляє про відкриття комети надзвичайної величини. Припускають, що то є та сама, яку вже запримітив австралійській астроном Уельтруп.

ЩАСТЯ В КИШЕНІ НЕБІЖЧИКА. В м. Барцельоні (Еспанія) зголосилась якась жінка до місцевої влади з проханням дати дозвіл відкопати і обшукати помершого її чоловіка. Вона пояснила, що небіжчик є вбраний в кацабайку, в кишені якої знаходиться льотерейний білет останньої льотерії. Замлопотана вдова припускала: а нуж той білет виграє... І треба щасливого випадку: — найдений білет в кишені небіжчика виграв 5.000 песетів.

ПРОКАЗА З КИЛИМА. В місті Сараєво появилося кілька випадків страшної недуги — прокази. По довших розшуках найшли, що цею недугою заразилися всі, хто заходив до одного лікаря, який мав стародавний перський килим. Він його недавно купив і разом з ним вніс у свою родину і в ціле сусідство цю страшну недугу. Килим і всю хатню обстановку цього лікаря спалено а цілу дільницю обложено кварантанною, так що всі мешканці тої дільниці через якийсь час остають під лікарським доглядом, чи і в них не появиться ця недуга. За той час ніхто з ними не сміє стикатися. Хворих відділено окремо. Між ними є четверо дітей згаданого лікаря.

БУДЕМО ЛІТАТИ. Англійські ґазети доносять, що жиючий в Англії інжінер Віктор Дубовський видумав такі крила, при помочи яких люди будуть літати. Крила є довгі на 3½ метра — а оба крила розпростерті мають 7 метрів. Цей літак називаєся „орнітоферон“ (лет птиці). Коли чоловік рушає ногами взоситься крилами в гору до 1000 метрів і може літати через 1 годину, роблячи 30 кільометрів. За свій винахід одержав Дубовський 25.000 долярів дарунку від англійського міністерства війни. Так отже незадовго будемо літати як птахи.

Господарський кутик.

Про пашне вапно.

Оповістка „Спілки Україн. Аґрономів“ в „Укр. Голосі“ зацікавила Читачів-селян і вони засипують питаннями і „Спілку“ і „Укр. Голос“, що це таке воно таке те пашне фосфорове вапно та яка від нього користь для господарів. Постараємося ось тут дати точну відповідь на ці запитання.

Пашне фосфорове вапно найбільше потрібне для молодих звірят, що ще ростуть. Його вони потребують передусім на розвиток костей та мязів. Для дорослих звірят фосфороване вапно також конечно потрібне, хоч в меншій мірі. Найбільше потребують його звірята зимовою порою, коли їх годується лихою пашею, наприклад лихим сіном з поганих, мокрих сіножатей або коли худоба їсть богато бульби і бураків. Коли їм вапно не дається, тоді худоба залюбки лиже стіни, щоби голод на вапно заспокоїти вапном зі стіни чи глиною. Дуже богато вапна потребують тільні корови. Перші потребують його для розвитку плоду, а другі для видайности молока, бо молоко завсіди має трохи вапна в собі і з ним корова тратить вапно з власного тіла, значить з костей. Свині потребують дуже богато фосфорованого вапна, а передусім поросята і підсвинки, коли їх годується майже самою бульбою. Кури в зимі також потребують вапна, а особливо тоді, як земля вкрита снігом і вони не можуть збирати камінців та піску. Тоді заспокоюють вони свій голод на вапно в той спосіб, що обдзьобують стіни і тинк. Кілько і як давати вапна звірятам? Телята, поросята і вівці потребують по одній ложці вапна на добу на штуку. Для 10 курей потрібна теж 1 ложка вапна. Дорослі штуки потребують по дві ложки на добу. Коровам і коням найліпше давати вапно разом з звірячою солею — свиням і куркам без соли зі заминкою або осипкою. 1 кґ. фосфорованого пашного вапна коштує 1.10 зол., з пересилкою 2.50 зол. Найкраще спроваджувити 5 кґ. порції на цілу зиму. Найліпше вапно доставляє Спілка Україн. Аґрономів Львів вул. Собінського 28.

НОВІ КНИЖКИ.

Наумович — руским дітям: ЗОЛОТАЯ КНИЖОЧКА ч. 1. Виданнє Общества ім. М Качковского, Львів, 1927 р. — стор. 47. 16°. З творів давно помершого І. Наумовича, знаменитого в своїм часі популяризатора й освітнього діяча, можна ще й тепер вибрати богато цінних і цікавих річей. В попередньому році видали москвофіли оден том його творів, а саме популярні оповідання, тепер вийшов перший випуск його творів, призначених для дітей. Тут є казочки, оповідання, віршики, всі вони видержані в виховно-моралізаторському й повчаючому тоні. Деякі з них ще й тепер досить цікаві, деякі навіяні любовю та щирою прихильністю до наших найменших, а є деякі перестарілі, відомі вже з кращих варіянтів, н. пр. зі збірників народніх казок. Трапляються розділи слабші з літературного боку, головно всякі віршики. Зовнішний вигляд книжечки доволі гарний, маємо тут і богато малюночків. А ще одна річ приємно вражає читача: це майже зовсім українська мова і фонетичний правопис, яким написана перша книжка видавництва Т-ва Качковськоко.

Володимир Островський: ПОЛІТИКИ — сатирична повість про діячів вищої, нижчої і найнижчої політики. Варшава 1927. Накладом Видавництва „Наша Бесіда“ — стор. 46. Відомий нашому громадянству холмський діяч і письменник В. Островський зовсім вдатно зобразив у сатиричній повісти наших самородних політиків на північно-укр. землях, що за останних 5 років так дуже „вславилися“. Інтеліґенція безробітна, селянство темне й поневолене, щож тоді робити? Замісць братись до позитивної праці: просвітно-культурної та економічно обєднатись в одну сильну орґанізацію, наші „діячі“ сваряться, балакають дурниці, творять увесь час усякі партії, оглядаються за допомогою чи урядовою чи московською, а в усьому дивляться на власний інтерес — на гроші — власні доми і т. д. А вершком дурисвітства це „Сельдури“, яких автор дуже влучно характеризує як обманців, запроданців і нікчемних людей. — Богато черт з авторових образків можна прикласти і до наших галицько-українських відносин. — Е. Грицак.

Надіслане.

Українець іменований учителем у Гайкулі. Як подає Вилкс-Баре Рекорд з 21. червня м. р., гр. Григорій Германн, відомий зі своєї діяльности в ріжних нюйорських товариствах, член відділу 99. У. Н. Союза, став іменований учителем висшої школи в Вилкс-Баре П. Гр. Германн буде учити там німецької мови. Він учився в Лафієт Коледжі в Істон, Па та на Колумбійськім університеті в Ню-Йорку. Не від річи буде запримітити, що В. П. Гр. Германн є сином Петра і походить з Мостів великих. Виїхав з батьком своїм, у цілях зарібничих, а сьогодні завдяки своїй праці і своїм силам вибився на таке високе становище.

Оказійна продаж 38 морґів в однім кавалку подільського чорнозему, 10 км. від міста, 3 км. від желізничої стації враз з новими мурованими будинками критими бляхою, дахівкою і ґонтами, інвентарем живим і комплетним знарядєм рільничим (сіялка, тріер, млинок, молотільня, плуги, культиватор, плянети і т. п.) — Молодий родючий садок, пасіка, взірцеве пташництво. Крім того до господарки прилягає 11 морґів співласного пасовиська та співвласний каменелом білого і червоного каменя на віддаль 500 м. від обори — з причини недуги господаря до продажи. Контракт зараз. Здоровому і запопадливому господареви приносить ся господарка під ґваранцією 1.500 долярів чистого доходу річно. Можу відділити 20 морґів і окремо продати. Зголошення до адміністрації „Укр. Голос“ під: Оказійна продаж.

Продам новий дім (4 убікації мешкальні 2 склепові) з огородом 1100 сяжнів, положений в найкращім місци ринку місточка Маріямпіль коло Галича. Реальність дуже відповідна на заложенне склепу і складу вуженин. Ціна 1.200 долярів. Зголошення до Адміністрації Укр. Голосу під „Реальність“.

„FOSFOR“
ФАБРИКА ШТУЧНИХ НАВОЗІВ
Lwów
PLAC MARJACKI 6/7¹ Telefon 44-48

СУПЕРФОСФАТИ: кістні і фосфорово-азотові, МІНЕРАЛЬНІ і амонякальні,
РЕФОРМФОСФАТИ: кістні і мінеральні від 18 до 26% P_2O_5 !!!
ТОМАСИНИ: „Колюмета“ — „ЗВІЗДА“ і инші краєві і заграничні
СОЛІ поташові і КАІНІТ — АЗОТНЯК — САЛІТРА (ХОЖОВСЬКА) амонові,
САЛІТРА хілійська — СІРЧАН амоновий
Вапно навозове палене і мелене (97% CaO) — Вапно будівляне.
ФОСФОРИТИ палені і мелені (CaO і розп. P_2O_5

Достава ваґоново і деталічно по фабр. цінах і на найвигіднійших услівях кредитових.

Інжинір будови
з довголітною і всесторонною практикою на Заході — бажає втворити будівельне підприємство між своїми. — Просить о подання інформацій, котре повітове місто сього потрібує. За посередництво у віддаванню будови заплатить провізію після умови. — Зголошення під „будова“ до „Укр. Гол.“

Др. Михайло Кос
лікар очей (окуліст) ординує в Перемишлі, вул. Міцкевича 11. (в почтовім будинку).

Др. Прийма Остап
орд. в Перемишлі, Ринок 12.
в внутрішних і жіночих недугах.
просвітлює Рентґеном, насвітлює кварцевою лямпою і Солюксом.

Др. Іванна Вітошинська
ординує в діточих і внутрішних недугах в Перемишлі, вул. Миколая 6 (бічна Чарнецького).

Домагайтесь найдобірнійших паперців до курення
„Калина“
з фабрики кооперативи „Будучність“ в Тернополі.

БЛЯТИ СТАЛЕВІ, варстати ткацькі поспішні і килимкарські, нити, човники, ґремплі до чесання вовни і лену, прядільки, оліярні, механічні варстати, також килими о народних взорах поручає фабрика „TEXTYL“ в Раві руській дім власний.

Рік залож. 1842. — 85 рік істнування.
ОКРУЖНА АПТИКА Ґ. ШАНЦЕРА
давніш Шварца
Маґістер М. ЛЯВФЕР
Перемишль, ул. Францішканська 5.
напроти костела ОО. Францішканів.

ЖАДАЙТЕ
у всіх кооперативах
МИЛА
Кооперативної Фабрики
„ЦЕНТРОСОЮЗ“

ДРОҐЕРІЯ
і ПЕРФУМЕРІЯ
МАҐІСТРА М. ЛЯВФЕРА
ПЕРЕМИШЛЬ,
Міцкевича 2 (побіч двірця колієвого)

ЖАДАЙТЕ І УЖИВАЙТЕ
одинокну найліпшу і своєрідну
ПАСТУ ДО ОБУВИ
ЕЛЄҐАНТ
О. Левицької і Ски.
Львів, Кордецького 51.

СУПЕРФОСФАТ
ФАБРИКА ШТУЧНИХ НАВОЗІВ
Йосифа і Кароля Товарницьких
СПІЛКА АКЦІЙНА
Львів, вул. Коперника ч. 9.
ТЕЛЄФОН Nr. 9-11.
Доставляє на догідних кредитових услівях штучні навози як:
суперфосфат нїстний і мінеральний, потасові соли, каїніт, азотняк, салітру амонову, сірчан амону, томасину, мелене вапно палене, також спеціяльні мішанки навозові під городовину, квіти та овочеві дерева.

ЛІКЕРИ в 70 ріжних смаках зробити дома може кождий „STELLA“ ЛІКЕРИ в 70 ріжних смаках
До набуття в аптечних складах.
Головний склад: В. Ґ. Мушинський в Перемишлі, Галичина.
Для П. Т. кооператив і торговель відповідний опуст.

Ілюстрований цінник найліпшого насіння городовини, трав і збіжжа та помічних погноїв, щеп і породистої птиці безплатно висилає:
„СПІЛКА УКРАЇНСЬКИХ АҐРОНОМІВ“
На відповідь і пересилку залучіть почтовий значок.
Купуйте „Пашне вапно“ фосфорове по 1.10 зол. за 1 кґ. для телят, коров, поросят і курей.
Вже замовляйте найкращі заграничні і краєві сівалки на весну і тріери.

УВАГА
Не купуйте дзвонів по чужих фірмах, котрі Вас використовують, а в додатку дають Вам дзвони з лихої криці.
Найкращі, найтреваліщі, а крім того гармонійні і мельодійні дзвони дістанеться лише
в одинокій українській ліярні дзвонів
Михайла Брилинського
у Львові-Замарстинів ул. св. Михайла ч. 14.

Найдешевше жерело закупу.
Позір! П. Т. Позір!
Кооперативи і сільські Крамниці
Гуртівний склад волічки, вовни, копу, заполочку, бавовни до вишивок в мотках Klark DMC., шовку, шпулькових ниток, Harland, Тройки, гарасівок, стяжок, крепінок, коронок, обшивок, тасємок, гребінів, ґузиків, ножів, батогів, паперців і туток „Солялі“, зошити, всілякі паперові вироби і шкільні прилади, як також величезний вибір ґалянтерійних товарів
по найдешевших цінах поручає
передвоєнна знана фірма основана 1904 р.
Лев Левен
Станиславів, Ринок ч. 15 вхід від вул. Берка ч. 3.

Аптика і Дроґерія під „Звіздою“
істнуюча від 50 літ
в Перемишлі, ул. Францішканська ч. 24 (біля вежі)
поручає всякі аптичні ліки і всі артикули входячі в круг дроґерії.

Видавець і відвічальний редактор: Степан Навроцький

З друкарні Кнолера і Сина в Перемишлі.